

ἐξ ὧν πάλιν οικοδομεῖται τὸ σῶμα τῶν κρεωφάγων. Ὡς δὲ ἔμαθες ἤδη τὸ ζωϊκὸν σῶμα οὐ μόνον διὰ τῆς ἀναπνοῆς, ἀλλὰ καὶ θανόν, διὰ τῆς σήψεως, παράγει ἀνθρακικὸν ὀξύ.

Σοὶ ἐπαναλαμβάνω μετὰ τὰ ἄνω ὅτι χημεία εἶνε ἡ ἐπιστήμη ἡ ἐξετάζουσα τὰς οὐσιώδεις μεταβολὰς τῆς ὕλης.

— Ἐχω ἀκόμη μίαν ἐρώτησιν νὰ σοὶ κάμω πῶς ἔρα πείθεται ὁ χημικὸς περὶ τῆς παρουσίας τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ὅπερ παράγεται κατὰ τὴν ἀναπνοήν, τὴν σήψιν, ἢ τὴν καύσιν, καὶ πῶς περίπου δύναται νὰ προσδιορίσῃ τὸ ποσὸν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, τὸ ὁποῖον παρήχθη κατὰ τὴν καύσιν τοῦ ὀρισμένου ποσοῦ ἀνθρακος;

— Θὰ σοὺ ἐκθέσω ἓνα τρόπον γενικὸν ἵνα ἐννοήσῃς τὸ πρᾶγμα.

ὑπάρχουσι σώματα ἀπορροφῶντα ἀνθρακικὸν ὀξύ ἢτοι ἐνούμενα μετ' αὐτοῦ. Τοιοῦτον π. χ. ἵνε ἡ ἄσβεστος, ἣν μεταχειρίζονται οἱ κτίσται. Θὰ παρατήρησες βέβαια ὅτι ὅταν σβέσθῃ ἡ ἄσβεστος ἐντὸς λάκκου ἢ δεξαμενῆς μετ' ἀφθόνου ὕδατος, εἰς μὲν τὸν βυθὸν μένει λευκὴ στερεὰ οὐσία, ἡ ἐσβεσμένη ἄσβεστος, ἔνωθεν δὲ ἐπιπλεῖ ἀφθονὸν ὕδωρ διαυγές.

Τὸ ὕδωρ τοῦτο ἐνέχει διακλυμένην ἄσβεστον ἂν λάθωμεν ἐντὸς δοχείου τινος ὀρισμένον βάρους τοῦ ὕδατος τούτου καὶ ἂν εἰσάξωμεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ, εἴτε τὸ παραγόμενον εἰς τοὺς πνεύμονας ἐμφυσῶντες αὐτὸ τῇ βοηθείᾳ καλαμίου διὰ τοῦ στόματος, εἴτε διοχετεύοντες τὸ κατὰ τὴν καύσιν τοῦ ἀνθρακος παραγόμενον, θὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τοῦτο θολοῦται καὶ βαθμηδὸν ἀποτίθεται εἰς τὸν πυθμένα τοῦ δοχείου λευκὴ κόνις ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι, ἣτις δὲν ἵνε ἄλλο τι ἢ μάρμαρον· ἡ ἄσβεστος προσλαμβάνει τὸ ἀνθρακικὸν ὀξύ καὶ σχηματίζει μετ' αὐτοῦ τὴν ἔνωσιν, ἣτις εὐρίσκεται ἐν τῇ φύσει ὑπὸ τὸ ὄνομα μάρμαρον. Δὲν ἔχομεν λοιπὸν ἢ νὰ ζυγίσωμεν τὸ ἀσβέστιον ὕδωρ καὶ μετὰ τὴν διοχέτευσιν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ἡ δὲ διαφορά τοῦ δευτέρου βάρους ἀπὸ τοῦ πρώτου μας δεικνύει τὸ ποσὸν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ὅπερ παρήχθη ὑπὸ τῆς καύσεως ὀρισμένου ποσοῦ Ἀνθρακος καὶ ἀπερροφήθη ὑπὸ τῆς ἄσβεστου.

— Μίαν τελευταίαν ἐρώτησιν εἶτι πόθεν ἔλαβεν ἡ ἐπιστήμη αὕτη τὸ ὄνομα χημεία;

— Κατὰ τινὰς μὲν ἐκ τῆς λέξεως χυμὸς καὶ τότε πρέπει νὰ γράφηται χυμία, κατ' ἄλλους δέ, ὧν καὶ πιθανώτερα ἡ γνώμη, ἐκ τῆς κοπτικῆς ὀνομασίας τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου Χέμ· ἡ λέξις χέμ σημαίνει μέλαιναν γῆν, οἷα εὐρίσκετο ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐρεύνης τῶν ἀρχαίων φυσιοδιφῶν. Ἐκ ταύτης μετὰ τοῦ ἄρθρου al, ἐγένετο ἡ λέξις al-chemie, ἀλχημεία καὶ κατόπιν chemi καὶ chemie = χημεία.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΙΝΕΖΙΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ

Β'.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΦΑΝΩΝ

Τῇ εορτῇ τῆς πρώτης τοῦ νέου ἔτους ἔπεται τάχιστα ἐν Κίνα ἡ Ἑορτὴ τῶν Φανῶν. Δυναμέθω μάλιστα νὰ εἴπωμεν ὅτι αὕτη εἶνε τὸ συμπλήρωμα ἐκείνης, ἀφ' ἣ μὲν τελευταία εορτάζεται ἀπὸ τῆς δεκάτης μέχρι τῆς δεκάτης πέμπτης ἡμέρας τῆς πρώτης σελήνης, αἱ δὲ ἐπὶ τῷ νέφ' ἔτει διακοπαὶ ἀρχίζουσι ἀπὸ τῆς εικοστῆς ἡμέρας τῆς δωδεκάτης σελήνης τοῦ λήγοντος ἔτους μέχρι τῆς εικοστῆς ἡμέρας τῆς πρώτης σελήνης τοῦ ἀρχομένου ἔτους.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, πᾶσαι αἱ δημόσιαι ἐργασίαι καὶ ὑποθέσεις διακόπτονται. Αἱ σφραγίδες αἵτινες ἐπιτίθενται ἐπὶ τῶν ἐγγράφων ἀντὶ ὑπογραφῆς μένουσιν ἐγκλεισμέναι εἰς τὰς θήκας των.

Τὸ ὄνομα εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος εορτὴν παρέχει καὶ τὴν κυριωτέραν αὐτῆς πρωτοτυπίαν ἣν ἀποτελεῖ ἡ ἐν ἀπιστεύτῳ ποσότητι γινομένη χρῆσις τῶν παντοειδῶν φανῶν, οὓς κατασκευάζουσι πρὸς φωταψίαν οἱ Κινέζοι τόσον πολυτελεῖς καὶ ποικιλομόρφους καὶ διὰ τόσῳ διαφόρων ὕλων ὥστε νὰ ἐξίσταται ἡ φαντασία τινός. Τὰ πενιχρὰ φανερὰκια ἅτινα βλέπει τις κατὰ τὰς φωταψίας ἀλλαχοῦ βεβαίως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσουν ἐν Κίνα· τοῦτο δὲ ἔσται μᾶλλον εὐνόητον ἂν προσθέσωμεν ὅτι κατὰ τὴν εορτὴν αὐτὴν δὲν ὑπάρχει γωνία τῆς εὐρυτάτης αὐτοκρατορίας ἣτις νὰ μὴ φωταγωγῆται θαυμασίως.

Διὰ νὰ σχηματίσῃ τις ἀμυδρὰν ἰδέαν τῶν φωταψιῶν μας δὲν θὰ εἶχεν ἢ νὰ φαντασθῇ τὰς ἀπειρομεγέθεις εὐρωπαϊκὰς ἀγορὰς τῶν ἀθυρμάτων κατὰ τὰ Χριστούγεννα πλήρεις διαφότων φανῶν παριστανόντων ἵππους, πρόβατα, λέοντας, ἐλέφαντας, στρατιώτας, ἱππεῖς, ἄνθη, ἀλεξήλια, κωμικοὺς ἀνθρωπίσκους, φανταστικὰ ζῶα, κλπ. Ὅλοι αἱ ἀπομιμήσεις τῆς πραγματικότητος ἐνοῦνται πρὸς ὅλας τὰς ἐπινοήσεις τῆς φαντασίας διὰ νὰ μεταβάλουν τὴν λεπτὴν μετάξιν ἢ τὸν διαφανῆ χάρτην, ποικιλοτρόπως κοπτόμενα καὶ συγκολλώμενα, εἰς πολυχρόμους φανούς παριστῶντας παντὸς εἶδους εἰκόνας, ἄλλοτε ἀπλοῦς καὶ ἄλλοτε μὲ διπλοῦν χωρίσμα, περιστροφικούς, οἵτινες κινούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου γυρίζουσι ἐπιδεικνύοντες τὰ ἐπὶ τῶν διαφόρων αὐτῶν μερῶν ὁμοιώματα καὶ τὰς ἀναριθμήτους παραστάσεις.

Ἀνὰ τὰς πλατείας, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν μουσικῶν ὀργάνων, περιάγεται γιγαντώδης φανός

παριστῶν τὸν δράκοντα. Ὁ σκελετὸς τοῦ φανοῦ τούτου κατασκευάζεται ἐκ λυγαριᾶς καλυπτομένης ὑπὸ διαφανοῦς ὑφάσματος, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ὑπὸ χρωματιστοῦ κοπτομένου καὶ συναρμοζομένου οὕτως ὥστε νὰ εἰκονίζῃ τὰς φολίδας τοῦ δράκοντος· στηρίζεται δὲ ἐπὶ ραβδίων ἄτινα κρατοῦσιν οἱ φέροντες αὐτόν. Ἡ πομπὴ αὕτη περιέρχεται τὰς ὁδοὺς, ὅ δ' ἐπιθυμῶν δύναται νὰ προσκαλέσῃ αὐτὴν νὰ σταματήσῃ πρὸ τῆς οἰκίας του ἢ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αὐλὴν του, ρίπτων πυροκρόταλα ἵνα εἰδοποιήσῃ τοὺς φέροντας αὐτόν ὅτι θέλει ν' ἀπολαύσῃ τὴν παράστασιν τοῦ θεάματος κατ' οἶκον.

Ἡ παράστασις συνίσταται εἰς τὴν περιστροφὴν τοῦ παριστῶντος τὸν δράκοντα φανοῦ ἀφ' ὧλων αὐτοῦ τῶν μερῶν ὅπως γείνη ὁρατὸς ὑπὸ πάσας τὰς ὀψεις του. Μετὰ τὸ πέρας δὲ αὐτῆς ὁ οἰκοδεσπότης προσφέρει εἰς τοὺς μουσικούς καὶ εἰς τοὺς κρατοῦντας τὸν φανὸν οἶνον καὶ γλυκίσματα, οὐδέποτε ὅμως χρήματα· διότι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν πομπὴν ἀνήκουν πάντοτε εἰς τὰς καλλιτέρας κοινωνικὰς τάξεις καὶ συνεταιρίζονται μόνον πρὸς διασκέδασιν καὶ λαμπροτέραν τέλεσιν τῆς προσφιλοῦς καὶ δημοτικῆς ἐορτῆς. Καὶ ἐκ τούτου δ' εὐνόητος βεβήτως καθίσταται ἡ λαμπρότης μεθ' ἧς ἐορτάζεται καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν λιτανειῶν τούτων τοῦ δράκοντος, πρὸς ἃς μὲν μόλις κἄπως ἀσθενῶς θὰ ἠδύνατο νὰ συγκριθῶσιν αἱ εὐρωπαϊκαὶ στρατιωτικαὶ λαμπαδηδρομίαι.

Ὅταν ἐν οἰκογενεῖα τινὶ ὑπάρχῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν νέονυμφος, οἱ συγγενεῖς τῆς τῆν ἡμέραν ταύτην τῇ ἀποστέλλουν φανὸν παριστῶντα θεότητα κρατοῦσαν ἀπὸ τῆς χειρὸς παιδίου. Ἄν δὲ κατὰ τὸ ἀμέσως ἐπόμενον ἔτος ἡ νεαρὰ γυνὴ δὲν ἔχει ἀποκτήσῃ ἀκόμη τέκνον, τότε τῇ ἀποστέλλουν ἄλλον φανὸν εἰκονίζοντα πορτοκάλιον. Εἶνε δὲ τοῦτο ὡς πρόσκλησις εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ καθήκοντος πάσης γυναικὸς ἥτις τῇ ἀπευθύνεται οὕτω διὰ λογοπαιγνίου, τῆς λέξεως πορτοκάλιον οὔσης ἐν τῇ κινεζικῇ γλώσσῃ συνωνύμου πρὸς τὴν φράσιν «κάμε γρήγορα.»

Οἱ ναοὶ ἐκάστης συνοικίας ἀποστέλλουν ἐπίσης τοιοῦτους φανούς εἰς πᾶσαν ἐν αὐτῇ οἰκίαν, ἐν ἣ ἔτελέσθη προσφάτως γάμος ἢ γέννησις ἢ ἡς ὁ οἰκοδεσπότης ἔσχεν ἀρτίως φιλολογικὴν τινα ἐπιτυχίαν. Αἱ παραστάσεις δὲ ἄς εἰκονίζουσι οἱ φανοὶ οὗτοι διαφέρουσι πάντοτε ἀναλόγως τῶν περιστάσεων ἐφ' αἷς ἀποστέλλονται καὶ οἱ φέροντες αὐτοὺς συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ ὀρχήστρας.

Εἰς τὰς γωνίας πάσης ὁδοῦ ὑψοῦνται ἄλλοι πάλιν τοιοῦτοι φανοί, ἐφ' ὧν εἶνε ἐπιγεγραμμένα αἰνίγματα, γρίφοι ἢ προβλήματα διάφορα προτεινόμενα εἰς λύσιν τῇ εὐφύῃα τῶν διαβατῶν.

οἱ νημονέστεροι, οἱ εὐρίσκοντες τὴν ἐπιτυχεστέραν λύσιν, λαμβάνουσιν εἰς ἀμοιβὴν δῶρα συνιστάμενα εἰς δεσμίδας ταχυδρομικοῦ χάρτου, φιαλίδια μελάνης, χρωστῆρας, πυροκρόταλα, ζαχαρωτά, κλπ. Ὅταν δὲ τὸ αἰνίγμα τὸ προβλλόμενον εἰς λύσιν εἶνε λογοπαίγιον εὐφρές ἢ ὅταν ἡ ἀπάντησις εἶνε ἀστεία, θορυβώδεις τότε ἀντηχοῦσιν οἱ γέλωτες τῶν συναθροισμένων, σκορπίζοντες παντοῦ τὴν εὐθυμίαν.

Ἄλλοτε, ἐπὶ τῆς δυναστείας τῶν Χό, οἱ νεότεροι περίπατοι ἦσαν ἀπηγορευμένοι. Ἀλλὰ, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἐορτῶν τούτων, ἐξαιρετικῶς, αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἔμμενον ὀρθάνοικοι καὶ τὰ σιδηρὰ κλειθρα τὰ χρησιμοποιούντα πρὸς κλείσιμον τῶν κίχλιδων τῶν γεφυρῶν ἀφηροῦντο ἀφίνοντα ἐλευθέρην τὴν διόδον. Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν ἐποχὴν ταύτην ἡ δημώδης ποιήσις ὑμνησεν ἐν γνωστοτάτῳ ποιήματι ὡς ἐξῆς τὰς νύκτας αὐτὰς τῆς κοινῆς εὐθυμίας :

«Τὰ δέντρα, κατακόκκινα, καὶ τ' ἀσημένια φύλλα
Τόσα μπουνέτα μοιάζουνε μέσα 'ς τὴ μαῦρὴ νύχτα·
Κατάφωτα λαμποκοποῦν τὰ εἰσπλάτα γεφυρία
Δίχως καμμία κλειδαριὰ καὶ σίδερο κανένα·
Τ' ἄλογα τρέχουσι παντοῦ μὲ πόδια φτερωμένα
Μὲ σύννεφα σκόνη ἀχνὴ γεμίζοντας τοὺς δρόμους·
Καὶ τὸ φεγγάρι τὸ λαμπρὸ μὲ τὸ καθάριο φῶς του
Βγαίνει ψηλὰ 'ς τὸν οὐρανὸ νὰ φέξῃ 'ς τοὺς διαβάταις...
Εἰς τοὺς διαβάταις—μμορρονοῦς, χαριτωμένους κόραις,
Ποῦ τραγουδοῦν καὶ ποῦ περνοῦν μὲ τόση, τότῃ γλύκα
Ὅπου νομίζει πῶς ἀκούς τὸ ξακουστὸ τραγοῦδι
Ἐκεῖνο, τοῦ Λό-Μέι-Χοά, ποῦ λίγοι τὸ γνωρίζουν...
Αὐτὴν τὴ νύχτα περπατεῖ καθέννας ὅπου θέλει,
Γι' αὐτό, μὴ βιάζεσαι πολὺ ν' ἀδειάσῃς, ὦ κλειψύδρα!»

Ἄλλο περιγραφικὸν ποίημα ἀφιερωμένον ἐπίσης εἰς τὴν ἐορτὴν ταύτην λέγει :

«Ἀπὸ ψηλ' ἀπ' τὸν οὐρανὸ 'ς ἓνα λαμπρὸ ἄμαξι
Δυὸ φοίνικες ἀργὰ-ἀργὰ πετοῦνε, κατεβαίνουσι
Κι' ἀπ' τῆς θαλάσσης τὸ βυθὸ ἀργὰ-ἀργὰ ἀνεβαίνουσι
Ἐνα βουρὸ 'ς τὴν ῥάχην τοὺς κρατῶντας ἐξῆ δράκοι.»

Ἄλλοι στίχοι τοῦ αὐτοῦ ποιήματος :

«Ποῖδ' τάχα χερί εὐσπλαχνικὸ, ἀγαπημένον χερί,
Ὅλους τοὺς σπόρους τοῦ φωτὸς αὐτοῦ νὰ ἔχῃ ρίξῃ
Π' ἀνοβολοῦν, μυρίζουσι, ἀπὸ μίαν ἄκρην 'ς ἄλλη; ...»

Ὅλα αὐτὰ νομίζω ὅτι ἀποδεικνύουν πόσον λαμπρὰ εἶνε ἡ δημοφιλὴς αὕτη ἐορτή. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν κοινῶν συναθροίσεων καὶ πανηγύρεων τελοῦνται ἐπίσης ἐν ἐκάστη οἰκίᾳ οἰκογενειακῶς τελεταί, πολυτελῆ δεῖπνα, πανδαισίαι, ἐν αἷς ἐν σπονδαῖς οἴνου καὶ ἀπαγγελίᾳ ποιήσεων εὐθυμοῦσιν οἱ συγγενεῖς μέχρι τῆς πρωΐας, ἐνῶ ἔξω ἀκούεται ὁ θόρυβος ἀγρυπνοῦντος ἐπίσης καὶ εὐωχομένου πλήθους, ἐν τῷ μέσῳ τῆς φωταψίας, ἥτις εἶνε ἴσως τόσῳ μᾶλλον περιεργὸς καὶ λαμπρὰ καθόσον οἱ φανοὶ ἔχουσι ἐπὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν δι' ἠλεκτρικοῦ φωτὸς ἢ ἀερίου φωταψιῶν ταύτην τὴν ὑπεροχὴν ὅτι τὸ φῶς των εἶνε γλυκύτερον καὶ ὅτι παρουσιάζουσι τοσαύτην ὡς εἶπομεν ποικιλίαν εἰκόνων καὶ παραστάσεων συμπλεκόμενων καὶ συνθεομένων ἐν γραφικωτάτῃ καὶ ποιητικῇ ἀταξίᾳ καὶ ἀνωμαλίᾳ.

Αἱ διάφοροι ἀρχαί λαμβάνουν ἐπίσης μέρος εἰς τὴν φωταψίαν. Ὅταν οἱ ὑπάλλληλοι ἐξέρχονται εἰς τὰς ὁδοὺς τὴν νύκτα συνοδεύονται πάντοτε ὑπὸ φανῶν ἐφ' ὧν ἀναγράφονται δι' ἐρυθρῶν σημείων τὸ ὄνομα καὶ οἱ τίτλοι αὐτῶν. Τὴν κυρίαν δὲ ἐσπέραν τῆς ἑορτῆς, οἱ φανοὶ οὗτοι κρέμονται ἐξωθεν τῆς οἰκίας τοῦ ὑπάλλληλου, ὡς τόσα ἐπισκεπτήρια δι' ὧν εὔχεται καὶ τοῦ χρόνου» εἰς τὸν λαόν.

Ἐννοεῖται τέλος ὅτι καὶ οἱ μικροί, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀληθῆς χαρὰ, δὲν ἀποκλείονται τῆς ἑορτῆς. Ἐλήφθη καὶ περὶ αὐτῶν πρόνοια. Διὰ τὰ παιδία κατασκευάζονται ἰδιαιτέρως ποικίλοι χάρτινοι φανοὶ παριστῶντες πορτοκάλια κυρίως καὶ ἐν γένει ὀπωρικά, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ταῦτα εἰσάγουν μίαν κηρίνην λαμπάδα καὶ τοὺς περιφέρουν ἔπειτα, πολυχρώμους καὶ λάμποντας διαφοροτρόπως.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ, δὲν ὑπάρχει γωνία, μέρος ῥῆ φωταγωγούμενον. Καὶ ἀν κατὰ τὴν νύκτα αὐτὴν ἦτο δυνατόν νὰ ἴδῃ τις, ἀφ' ὑψηλοῦ ἀεροστάτου, περιλαμβάνων αὐτὴν δι' ἐνὸς βλέμματος, ὄλην τὴν Κίναν, θὰ τὴν ἔβλεπεν ἴσως ὡς ἄλλον μικρὸν οὐρανὸν κάτω ἐπὶ τῆς γῆς, ἀστερόεντα, κατάφωτον ἀπὸ χιλιάδας ἑκατομμυρίων φανῶν. Καὶ ὁ ἐκπληκτος ἀεροναύτης, μὲ ὄλην τὴν ὑπόληψιν ἣν θὰ ἔτρεφεν ἴσως πρὸς τὸν πολιτισμὸν τῆς Δύσεως, δὲν θὰ ἠδύνατο βεβαίως ἢ νὰ θαυμάσῃ τὰ φῶτα τῶν Κινέζων...

(Général Tcheng-Ki-Tong)

M.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Ἐπάρχουν ἀνοησίαι πολὺ καλὰ ἐνδεδυμένα, ὅπως ἔπάρχουν καὶ πολὺ καλὰ ἐνδεδυμένοι ἀνόητοι.

Πρέπει νὰ εἶνέ τις πρῶτον δίκαιος καὶ ἔπειτα γενναϊόφρων, ὅπως πρέπει νὰ φορῇ πρῶτον ὑποκάμισον καὶ ἔπειτα σκουφόν.

Αἱ γυναῖκες δίδουσιν εἰς τὴν φιλίαν μόνον ὅ,τι περισσεύει ἀπὸ τὸν ἔρωτα.

Πλουσιώτατος τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὁ οἰκονόμος· πτωχότατος ὁ φιλάργυρος.

Ἡ γενναϊοφροσύνη εἶνε ὁ ἔλεος τῶν εὐγενῶν ψυχῶν.

Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ συρμοῦ εἶνε φόρος ὃν ἐπιβάλλει ἢ βιομηχανία τοῦ πτωχοῦ εἰς τὴν ματαιότητα τοῦ πλουσιοῦ.

Χαίρε καὶ κάμνε τοὺς ἄλλους νὰ χαίρωσι, χωρὶς νὰ βλάπτῃς τὸν ἑαυτὸν σου ἢ τοὺς ἄλλους... Ἴδου εἰς τί συνίσταται πᾶσα ἡ ἠθικὴ,

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΤΕΧΝΑΙ

Ὁ ἔλληνας ἀστρονόμος ὁ κ. Δ. Αἰγινήτης ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν ὑπόμνημα ἢ μᾶλλον ἀνακάλυψιν ἐπιστημονικῆς, περιποιούσαν μεγίστην τιμὴν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἀνέγνω ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ὁ Διευθυντῆς τοῦ ἐν Παρισίοις Ἀστεροσκοπεῖου κ. Mouchet, εἶνε δὲ ἔργον τοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ἀστεροσκοπεῖῳ ἡμετέρου ἀστρονόμου. Μετὰ θερμῶν συγχαρητηρίων ἐσφίξαν τὴν χεῖρα τοῦ Ἑλλήνου ἐπιστήμονος οἱ ἐν Παρισίοις συναδέλφοι του, ὁ δὲ εἰρημένος διευθυντῆς μελετήσας μετὰ τοῦ ἰδίου τὸ ὑπόμνημα, τὸν ἀπεκάλεσε «τιμὴν τῆς Ἑλλάδος».

Ἴδου ἐν ὀλίγοις περὶ τίνος τὸ ζήτημα:

Ὀλόκληρος ἡ ἀστρονομία στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀμεταβλήτου τῆς ἀποστάσεως τῶν πλανητῶν ἀπὸ τοῦ ἡλίου. Ἐὰν ἕνεκα τῶν ἀμοιβαίων ἔλξεων τῶν πλανητῶν αἱ ἀποστάσεις τούτων ἀπὸ τοῦ ἡλίου μεταβάλλοντο, ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον ἐτησίως, μετὰ χιλιάδας τινὰς ἐτῶν ἢ προσέγγισις ἢ ἀπομάκρυνσις αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἡλίου θὰ ἦτο τοιαύτη, ὥστε καὶ κατὰ τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις τὸ ἡλιακὸν σύστημα φυσικῶ τῷ λόγῳ θὰ καταστρέφετο. Τοῦτο, τὸ ἀμετίβλητον δηλ. τῶν ἀποστάσεων, ἐζήτησαν ν' ἀποδείξουν καὶ ἐνόμισαν ὅτι ἀπέδειξαν οἱ ἐξοχώτεροι τῶν γάλλων ἀστρονόμων καὶ μαθηματικῶν, ἐν οἷς οἱ Laplace, Lagrange κλπ. Ἐθεωρεῖτο λοιπὸν ἀποδεδειγμένον καὶ οἰονεὶ δεδομένον ἐν τῷ Ἀστρονομίᾳ· ἀλλ' ὁ ἡμέτερος ἀστρονόμος διὰ τοῦ ὑπομνήματός του, στηριζόμενος ὀλοκλήρου ἐπὶ μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν, κατέρριψε τὴν μέχρι τοῦδε κρατούσαν θεωρίαν καὶ ἀπέδειξε τὸ ἐναντίον αἱ ἀποστάσεις λέγει τῶν πλανητῶν ἀπὸ τοῦ ἡλίου μεταβάλλονται διαρκῶς. Χωρὶς ὅμως νὰ περιορισθῇ εἰς μόνην τὴν θεωρίαν, ἐφάρμοσεν αὐτὴν ἐπὶ τῆς κινήσεως τῆς Γῆς καὶ τοῦ Κρόνου, ἀνεκάλυψε δὲ ὅτι ὁ ἡμέτερος πλανήτης, ἢ Γῆ, καὶ ὁ πλανήτης Κρόνος προσεγγίζουσιν ἤδη πρὸς τὸν ἥλιον. Θὰ καταστραφῇ λοιπὸν ὁ κόσμος; Ὁχι, λέγει· ἢ Γῆ θὰ βαδίξῃ πρὸς τὸν ἥλιον ἐπὶ 20,000 ἔτη, εἴτα θ' ἀρχίσῃ ν' ἀπομακρύνηται ἀπ' αὐτοῦ ἐπὶ ἄλλα τόσα ἔτη καὶ εἴτα θὰ ἐπαναλάβῃ καὶ πάλιν τὴν πρὸς αὐτὸν πορείαν τῆς καὶ οὕτω καθέξης, πλησιάζουσα καὶ ἀπομακρυνομένη διαρκῶς. Ἀλλὰ ἢ Γῆ, ἐπὶ 20,000 ἔτη προσεγγίζουσα πρὸς τὸν ἥλιον, δὲν θὰ φθάσῃ ἄραγε εἰς τῶν μικρῶν ἀπόστασιν, ὥστε ἢ μὲν θερμότης νὰ εἶνε ἀφόρητος, ἢ δὲ ἐπ' αὐτῆς ζωὴ ἀδύνατος; Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο ἔλυσε ὁ κ. Αἰγινήτης· ἢ προσέγγισις ὡς καὶ ἢ ἀπομάκρυνσις τῆς Γῆς ἀπὸ τοῦ ἡλίου θὰ εἶνε τοιαύτη, ὥστε οὐδεμία εἰδικὴ ἐπιρροὴ θὰ εἶνε δυνατόν νὰ παρατηρηθῇ.

Τὸ ἀνωτέρω ὑπόμνημα στηρίζεται ἐπὶ ἐξόχου δυνάμειος μαθηματικῶν ὑπολογισμῶν, ἢ ἀκριβεία τῶν ὁποίων ἐκίνησε τὸν θαυμασμὸν ὀλοκλήρου τοῦ ἐν Παρισίοις μαθηματικοῦ καὶ ἀστρονομικοῦ κόσμου, προσέθηκε δὲ εἰς τὴν ἐπιστήμην θεωρίαν, ἣτις ἀποτελεῖ μίαν τῶν σπουδαίων ἀνακαλύψεων τοῦ αἰῶνος.

Ὁ διευθυντῆς τοῦ ἐν Παρισίοις ἀστεροσκοπεῖου ἀπέστειλεν ἄλλοτε κολακευτικώτατον ἔγγραφον πρὸς τὴν σύγκλητον τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἐκφράζων ἐν τέλει τὴν λύπην του περὶ τοῦ κ. Αἰγινήτου, προτιθεμένου νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ στεροῦντος τὸ ἐν Παρισίοις ἀστεροσκοπεῖον ἐνὸς τοσοῦτον ἐξόχου ἀστρονόμου.

Νέα βιομηχανία κατασκευῆς ἐλαίου ἐξ ἀραβοσίτου ἐπενοήθη ἐν Ἀγίῳ Λουδοβίκῳ τῶν Ἡνωμένων